

विमुक्त जाती, भटक्या जमातीच्या मुला-मुलीकरीत
स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या
प्राथमिक (निवासी) आश्रमशाळेस मंजूरी देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,

शासन निर्णय :- अवमान याचिका-२००६/०५/याचिका-७१४/०४/प्र.क्र.६३/०५/मावक-६

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- २३ ऑगस्ट २००७

- वाचा :- (१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक :- विभशा-२००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१६.१०.२००३.
- (२) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक :- विभशा-२००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.७.११.२००३
- (३) शासन पत्र क्र.विभशा-२००४/प्र.क्र.१३/मावक-६, दि.१०.२.२००४.
- (४) याचिका क्र.७१४/२००४ मधील मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ यांचे
दि.११.२.२००४ चे आदेश.
- (५) शासन आदेश क्र.याचिका-४१५४/०४/प्र.क्र.७०/०४/मावक-६, दि.३१.८.२००५.
- (६) शासन निर्णय, क्रमांक-याचिका क्र.७३९८/०५, ८६४१/०५/प्र.क्र.२३/०६/मावक-६,
दि.३१ मे २००६.
- (७) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र.विभशा-२००७/
प्र.क्र.९२/मावक-६, दि.१ ऑगस्ट २००७.
- (८) संचालक, विजापूर यांचे पत्र क्र.विजापूर/आशा/कौशल्य/याचिका-७१४/२००४/
अवमान-२००३/२००५/२००७-०८/२४३८, दि.१३ ऑगस्ट २००७.

प्रस्तावना :- प्राथमिक आश्रमशाळा (निवासी शाळा) सुरु करण्यासाठी शासन निर्णय दिनांक १६ ऑक्टोबर, २००३ अन्वये राज्यातील स्वयंसेवी संस्थांकडून प्राथमिक निवासी आश्रमशाळेला मान्यता देण्याकरिता वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागविण्यात आले होते. सदर जाहिरातीनुसार प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी शासन निर्णय दिनांक ७.११.२००३ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरिय समिती व राज्यस्तरिय समितीमार्फत करण्यात आली. त्यानुसार कौशल्य महिला मंडळ, जनार्दन नगर, जि.नांदेड या संस्थेने दाम्हाणवाडा, ता.व जि.नांदेड याठिकाणी प्राथमिक आश्रमशाळा मंजूरीसाठी प्रस्ताव दाखल केला होता. परंतु सदर संस्थेस आश्रमशाळा मंजूर न झाल्याने त्यांनी मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे मूळ याचिका क्र.७१४/२००४ दाखल केली होती. या याचिकेच्या सुनावणीच्या वेळी, संदर्भ क्र.३ येथील शासन पत्रानुसार मा.उच्च न्यायालयात सदर संस्थेला सने २००४-०५ य शैक्षणिक वर्षापासून आश्रमशाळा सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येईल असे सादर करण्यात आलेले होते. तथापि, शासनाने राज्यामध्ये संदर्भ क्र.५ अन्वये विजापूर विमाप्र व उस्तोड कामगारांच्या मुलांसाठी नवीन प्राथमिक / माध्यमिक आश्रमशाळा सुरु न करण्याचा निर्णय

घेतलेला होता. त्यामुळे सदर संस्थेच्या आश्रमशाळेस मान्यता देण्यात आली नव्हती. तथापि, संस्थेने याचिका क्र.७१४/२००४ मधील मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशांची अंमलबजावणी न केल्यामुळे अवमान याचिका क्र.२०६/२००५ दाखल केली. या अनुरोधाने मा.उच्च न्यायालयाच्या दि.११.२.२००४ च्या आदेशांची अंमलबजावणी करावी व मा.उच्च न्यायालयाचा अवमान होऊ नये याउद्देशाने शासनाने कौशल्या महिला मंडळ, जनार्दन नगर, ता.व जि.नांदेड या संस्थेस राज्यामध्ये बंद असलेल्या व मान्यता काढून घेतलेल्या शाळेपैकी एक शाळा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद यांचे याचिका क्र.७१४/२००४ मधील दि.११.२.२००४ च्या आदेशांच्या अधीन राहून एक विशेष बाब म्हणून कौशल्या महिला मंडळ, जनार्दन नगर, ता.व जि.नांदेड या संस्थेस मु.पो.ब्राम्हणवाडा, ता.व जि.नांदेड येथे विजाभजच्या मुलामुलीसाठी प्राथमिक आश्रमशाळा सन २००४-०५ पासून सुरु करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे :-

१) सदरची प्राथमिक आश्रमशाळा ही ज्योतिमयी शिक्षण संस्था, सातारा यांना शासन निर्णय, क्र.विभशा-१९९७/प्र.क्र.१८२/मा.वक्र-६, दि.१९ मे १९९९ अन्वये रामोशीवाडी, ता.कोरेगांव, जि.सातारा येथे सुरु करण्यास मंजूरी देण्यात आली होती. परंतु त्यांनी सदर आश्रमशाळा सुरु न केल्याने संचालक, विजाभज यांचे आदेश क्र.सकस/आशा/ज्योतिमयी/४३८/२०००-०१/का-३/१४३७, दिनांक १२.१२.२००० अन्वये त्यांची मान्यता रद्द केली आहे. सदरची मान्यता रद्द केलेली शाळा कौशल्या महिला मंडळ, जनार्दन नगर, ता.व जि.नांदेड यांना हस्तांतरित करून मु.पो.ब्राम्हणवाडा, ता.व जि.नांदेड येथे चालविण्यासाठी स्थलांतरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सन्माननीय उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ यांच्या आदेशान्वये सदर शाळेस मान्यता देऊन प्रत्यक्ष उपस्थित असलेल्या निवासी विद्यार्थ्यांवर केलेल्या रचार्चे निर्धारण करून अनुदान अदा करण्यात येईल आणि ते अनुदान दिल्यानंतर एक वर्षभर नियमित शाळेची तपासणी करून सदर शाळेची इमारत, प्राथमिक सुविधा, स्नानगृह, विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या सोयी सुविधा, शैक्षणिक सुविधा, पुरेसा प्रशिक्षित कर्मचारीवृंद इत्यादीची नियमानुसार पूर्तता केली आहे हे पाहून त्यांना पुढील अनुदान देण्याबाबतचा विचार करण्यात येईल.

२) संदर्भ क्र.७ मध्ये नमूद केलेल्या शासन निर्णयामधील अट क्र.७ व २(क्ष) चे अधीन राहून एक विशिष्ट बाब म्हणून या स्थलांतर व हस्तांतरणास मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद यांच्या आदेशांच्या अनुषंगाने मान्यता देण्यात येत आहे.

३) सदर संस्थेने शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार पुरेशी इमारत, प्राथमिक सुविधा, पाणी, वृंद, निग्रमाप्रमाणे निवासी विद्यार्थी संख्या यांची पूर्तता करावी.

४) या शाळेची वर्षभर तपासणी करण्यात येऊन वरील अ.क्र.३ प्रमाणे पूर्तता केली आहे किंवा नाही याची तपासणी करण्यात येईल व वर्षभरात त्याची पूर्तता न केल्यास शाळेची मान्यता रद्द करण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.

२. या योजनेच्या अनुषंगाने शासनाने वेळोवेळी काढलेले आदेश त्यामधील नियम, अटी व शर्ती या संस्थेवर बंधनकारक राहतील. तसेच शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व

विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक विभशा-२००२/प्र.क्र.३९/मावळ-६, दिनांक १६ ऑक्टोबर, २००३ अन्वये विहीत केलेल्या सौर्य-सुविधा प्राथमिक निवासी आश्रमशाळेला पुरविणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल. शासनाकडून विहीत करण्यात येत असलेल्या सूत्रानुसार प्राथमिक निवासी शाळेला अनुदान अनुज्ञेय राहिल व निधीच्या उपलब्धतेनुसार देण्यात येईल. तसेच वेळोवेळी अनुदानात बदल होईल तो बंधनकारक राहिल. संस्थेच्या निवासी प्राथमिक शाळेची तपासणी त्रयस्थ यंत्रणेमार्फत करण्यात येईल व त्यामध्ये अनियमितता व त्रुटी आढळल्यास प्रकरणाच्या स्वरूपानुसार फौजदारी गुन्हे दाखल करणे, शाळा बंद करणे, अनुदानात कपात करणे व दंड करणे इ. कारवाई करण्यात येईल. सदर निवासी शाळेवर अर्हताप्राप्त तसेच अनुशेषानुसार शिक्षकांची नियुक्ती करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

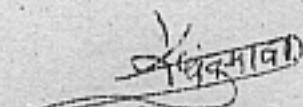
मंजूर करण्यात आलेल्या सदर प्राथमिक निवासी शाळेचा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्याखाली उपलब्ध होणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा -

"२२२५ - अनुसूचि" जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण - ०३ - मागासवर्गीयांचे कल्याण - पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - (०१)(०२) स्वयंसेवी संस्थांना आश्रमशाळा व मुलौद्योगोत्तर आश्रमशाळा चालविण्यासाठी सहाय्यक अनुदाने (२२२५ - ०७६ - २) - ४१ सहाय्यक अनुदाने"

संचालक, वि.जा.भ.ज., पुणे यांना याबाबत आह्वरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २-०७०८२३१३२०३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(द. ज्य. कुमावत)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

संचालक, वि.जा.भ.ज., महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा) मुंबई / नागपूर.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

विभागीय उप संचालक, लेखा व कोषागार

जिल्हा कोषागार अधिकारी, नांदेड

मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई.

उपमुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, नागपूर.